

La Terra ens Crida a la Conversió

A. Bona tarda, soc en Joan Carles. Estic en un grup de llarga experiència conjunta, que es remunta al MUEC per molts de nosaltres. Som la Roser i en Jaume, la Joana, la Mercè i en Josep, la Griselda i en Lluís, la Xon i jo, i en Josep Torrente

Tenim professions ben diverses, més tècniques i científiques que humanistes. Això aporta una riquesa d'experiències personals i de feina per la que mai donaré prou "gràcies"

B. Ja fa anys que ens començà a inquietar, a tots plegats, la disfunció entre el creixement de la població i les zones urbanitzades, per una banda, i les conseqüències que observàvem a la natura, amb un altre ritme de resposta. El Sant Pare va escriure al 2015 la Carta sobre "la cura de la casa de tots", Laudato si. El Moviment de Professionals no s'escapa a d'aquesta corrent quan tria com a lema "La Terra ens Crida a la Conversió". Comparteixo aquesta reflexió a través d'algunes preguntes.

1. N'hi ha prou, amb l'esforç que fem per reduir l'impacte de l'activitat humana a la Terra?

[LA TERRA]

L'aigua. Fa més de 30 anys que es va iniciar la construcció sistemàtica de plantes de tractament d'aigües residuals: alguns ho recordareu, les abocàvem directament als rius i al mar! Avui això és impensable.

La terra. Hi llençàvem directament les bosses d'escombreries domèstiques. La Ronda Litoral, davant el camp de l'Espanyol, està construïda sobre un immens abocador. De tant en tant el paviment s'assentava, i calia limitar la velocitat fins que ho tornaven a asfaltar. Què soferta que és la terra.

L'aire. Un dia es va veure un forat immens a la capa d'ozó que ens envolta. I ens vàrem espantar, perquè ens protegeix de la radiació ultraviolada del sol, i sabem que un excés ens faria mal. Tant va ser, que estranyament ens vàrem posar d'acord, a tot el món, tant en la causa (els gasos a base de cloro-fluoro-carbons) com en el tractament (canviant totes les instal·lacions del planeta que les feien servir, incloses totes les neveres del món).

Sabem que l'activitat humana, esperonada amb el nostre treball, és a l'origen d'aquests problemes. Ens esforcem per solucionar-los, però n'apareixen de nous i més greus: l'escalfament, la desforestació, la pèrdua de la diversitat biològica... De vegades s'apunta al desinterès dels més pobres, més preocupats de la seva subsistència que de la cura de la casa comuna. Sembla que no fem prou, per ella...

2. Però, qui són els més pobres, al món del treball? Obrim els ulls al nostre voltant. Jo us comparteixo aquests casos reals:

[CASC D'OBRA]

El taxista era encarregat d'obra. Però ara se'n fan menys d'obres, i l'empresa on treballava va plegar. Tampoc en trobarà de feina, no en calen tants, d'encarregats. De moment treballa al taxi, ja veurem si ho aguanta, amb la baixada de la feina. El préstec per pagar la llicència l'ha de seguir pagant igualment.

La noia ha acabat la llicenciatura, i el seu únic defecte laboral és ser jove i no tenir experiència. Les estructures de treball, empresarials, sindicals prioritzen els que “ja són a dins”. Ha enviat 200 currícula, i de moment ha tingut 2 entrevistes per Skype, sense continuïtat.

Ell és un bon tècnic. Porta 7 anys a una empresa de consultoria, i acaba de tenir el segon fill. El sou no dona per un cangur tot el dia. El seu nou cap, però, no accepta que no vulgui marxar 3 setmanes per fer una feina a Turquia, ni vol entendre que són sols, ell i la seva parella amb els 2 petits, a Barcelona. No para fins que el fa fora.

Va, mirem de nou, que no són transparents i tots aquests tenen noms i els coneixem: **qui són els pobres, en el meu entorn de treball?**

3. “Els obres i artesans asseguruen la creació eterna. (...) la intervenció humana que procura el prudent desenvolupament de les coses creades és la forma més adequada de tenir-ne cura”

“... El treball és una necessitat, part del sentit de la vida en aquesta terra, camí de maduració, de desenvolupament humà i de realització personal. (...) Ajudar als pobres (...) hauria de ser sempre permetre'ls una vida digna a través del treball”. 126 i 128 de “Laudato si”.

Vist així, el treball pot ser més o menys dur, però és un camí de dignitat.

I jo, què puc fer per disminuir les diferències amb els més pobres en el món del treball?

Volgudament no he parlat dels obrers, ni dels temporers del camp, ni d'altres col·lectius on potser coneixem menys persones pel seu nom. També hi són, però, i la pregunta, mirant-los als ulls, potser es fa més difícil de respondre.

4. Passant de nou del Macro al micro: **quin impacte té la meva activitat laboral, i la manera com la duc a terme, en el medi natural?**

[ROTLLO DE PAPER ALUMINI / PLÀSTIC]

Aquí puc revisar des de la manera com vaig de casa a la feina, al paper d'alumini amb el que embolico l'àpat, o l'embolcall de plàstic de l'entrepà que compro. Són nimieses? Jo he vist joves que s'hi preocupen, i la seva sensibilitat m'interpel·la.

També puc revisar el sentit dels viatges de feina amb avió amunt i avall. O be promoure sense por solucions als assumptes en els que participo, potser més feixugues però més curoses amb l'entorn. Tot això ja és molt particular de cadascú i de la feina que fa, però no per això deixarem de revisar-ho.

5. Ara be, som militants, o aspirants a ser-ho, no? Així que cal un pas més: en el meu entorn de treball, **com contribueixo, influencio i empenyo per tal de** (i) millorar les conductes, els gestos individuals i col·lectives vers l'entorn, tant els meus propis com els dels companys, caps, subordinats, clients,... i per tal de (ii) millorar les condicions de treball (la seva duresa), i els estils de gestió sobre les persones (mostrant disconformitat sobre allò que no sigui acceptable).

A què estic disposat a comprometre'm?

C. Potser en el marc del treball del grup podrem aprofundir en els **reptes** que s'obren i que ens preocupen. Alguns els intuïm i d'altres ens sorprenen sense resposta.

Segurament un “Veure” honest ens mostrarà excel·lents oportunitats on aplicar els valors de l’Amor als altres i assumir nous compromisos. Així descobrim exemples com aquests:

[RELLOTGE DE SORRA]

- Sobrecàrrega laboral de persones concretes. Tot i tenir identificada la situació, s’evita contractar o assignar un suport que absorbeixi l’increment de feina. Això costaria més diners. Tant s’hi val que el sobre-esforç demanat sigui conjuntural o indefinit en el temps. Hi ha qui aguanta, hi ha qui es crema. Tant si li passa a un company com a mi, ho accepto sense plantejar-m’ho? Tinc alternatives?

- Al treball “es posen en joc moltes dimensions de la vida: la creativitat, la projecció de futur, el desenvolupament de capacitats, l’exercici dels valors, la comunicació amb els altres, una activitat d’adoració”. 127 “Laudato si”. Ofereixo a la comunitat un esforç, que em dignifica i em dona el dret a ser reconegut. Obtinc de retorn uns diners, pocs o molts. Sota quines condicions puc rebre de la comunitat aquesta Renda, abans d’oferir-li el meu esforç?

- Dels “llocs de treball” amb una durada llarga (d’anys) o indefinida, s’està evolucionant cap a “treballs per projectes” de duració limitada en el temps (de vegades, molt limitada). Això val tant pels obrers, els mestres d’oficis o els professionals. Aquest nou paradigma afecta a la manera de construir projectes personals i familiars. Potser ja ho veiem en els fills, companys, o ens afecta a nosaltres mateixos. El seu impacte en cada etapa vital serà diferent. Com ho vivim?

- Contractes laborals per dies o per hores, que es renoven tot seguit ja que al cap i a la fi es tracta de fer la mateixa feina. Aquesta mecànica té un únic objectiu: reduir el cost d’acomiadament a la mínima expressió, a costa d’arrencar qualsevol seguretat a qui ho sofreix. Quina dignitat es desprèn d’aquest tipus de treball? Com hi participo, com m’hi posicio?